

centre d'art la panera

Curs Imatges contemporànies V
20, 21, 22, 27, 28 i 29 d'octubre de 2009
De 19 a 21 h

Imatges contemporànies és un curs de caràcter divulgatiu que pretén apropar les pràctiques artístiques contemporànies a un públic no especialitzat. L'objectiu és transmetre al públic, a través de diferents experts, una mirada multidisciplinària de la creació contemporània, així com també evidenciar les influències dels diferents moviments artístics del segle XX en les manifestacions artístiques actuals.

Seu:

Centre d'Art la Panera. Pl. de la Panera, 2. 25002 Lleida
Auditori Enric Granados. Pl. Mossèn Jacint Verdaguer, 25004 Lleida.

Totes les sessions tindran lloc al Centre d'Art la Panera, excepte la sessió del dijous, 22 d'octubre, que tindrà lloc a l'Auditori Enric Granados.

Horari: Totes les sessions es realitzaran de 19 a 21 h.

Quota de inscripció: 30 €

Data límit d'inscripció: Divendres, 16 d'octubre de 2009

Informació i inscripció: www.lapanera.cat / educaciolapanera@paeria.cat

PROGRAMA

Dimarts 20 d'octubre

José Alberto Sánchez

La creació escènica en el context de la nova cultura visual

En els últims cinquanta anys, els conceptes culturalment acceptats de *teatre* i *dansa* han estat sotmesos a múltiples qüestionaments i definicions. La irrupció de les pràctiques performatives conceptuals i relacionals ha contribuït a crear zones d'hibridació entre pràctiques conceptualment diverses des del punt de vista de la manipulació del temps i de l'espai de recepció. *Temps, joc, realitat, oralitat* i *acord* seran alguns dels conceptes que serviran per abordar les propostes d'artistes de difícil categorització en el context cultural actual.

CV

José Alberto Sánchez és catedràtic d'història de l'art a la Universitat de Castella-la Manxa, on imparteix docència d'història de les arts escèniques, de la literatura i del cinema. És autor de diversos llibres sobre les arts escèniques, pels quals ha estat premiat amb el premi Sebastià Guasch 2006-2007, atorgat per Foment de les Arts i el Disseny de Catalunya. És també assessor del programa d'arts escèniques del Museo Reina Sofía de Madrid i director del grup d'investigació ARTEA, en el qual participen investigadors de set països iberoamericans, Eslovènia i Turquia.

Dimecres, 21 d'octubre

Patrícia Mayayo

Més enllà de Duchamp. Gènere, mascarades i identitats en l'art contemporani

Des dels anys setanta, la conversió del jo en projecte artístic i el joc creatiu amb la pròpia imatge han estat una de les estratègies més utilitzades per l'art contemporani per qüestionar o difuminar les identitats de sexe/gènere establertes. La historiografia presenta sovint Marcel Duchamp com el creador d'aquest tipus de pràctiques performatives, establint una línia d'evolució que aniria des de l'obra del dadaïsta francès fins a la fotografia dels anys noranta, passant per figures com Pierre Molinier o Andy Warhol. Aquesta conferència vol reivindicar una altra genealogia, tot destacant la importància que van tenir la mascarada i l'autorepresentació en l'obra de moltes dones artistes d'avantguarda (Maruja Mallo, Frida Kahlo, Elsa von Freytag-Loringhoven) i la seva repercussió en l'art feminista contemporani.

CV

Patricia Mayayo és professora titular d'història de l'art a la Universidad Autónoma de Madrid. La seva investigació se centra en la historiografia feminista i l'art contemporani. Entre les seves publicacions destaquen els llibres *Frida Kahlo. Contra el mito* (Madrid, Càtedra, 2008) o *Historias de mujeres, historias del arte* (Madrid, Càtedra, 2003), entre d'altres. Actualment forma part de l'equip investigador del projecte "El sistema del arte en España, 1975-2000", finançat pel Pla Nacional d'Investigació del Ministeri de Ciència i Innovació

Dijous, 22 d'octubre

Joan Fontcuberta

La tercera dragea: la fotografia conspira

Moltes pràctiques fotogràfiques contemporànies emfatitzen el *trompe-l'oeil* ('artifici'), com a dispositiu revelador de l'il·lusori i el *mockdocumentary* ('mofumental' o 'fals documental'), com a crítica, paròdia i deconstrucció del gènere documental. Es tractaria en definitiva d'explorar els conflictes de la representació visual, sobretot partint de l'impacte de les imatges digitals en la consciència contemporània, per tal de proposar una estratègia emparada en la ironia i la sospita: les imatges són impel·lides a conspirar per salvar la fractura entre "el pessimisme de la intel·ligència i l'optimisme de la voluntat".

CV

A part del seu treball artístic centrat en el camp de la fotografia, Joan Fontcuberta ha desenvolupat una activitat plural com a docent, crític, comissari i historiador. És professor d'estudis de comunicació audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra. Ha col·laborat en diverses revistes especialitzades i pertany al comitè editorial de la col·lecció "FotoGGgrafia" d'Edicions Gustavo Gili de Barcelona. Autor de diversos llibres d'història i de fotografia, la seva obra és present en col·leccions públiques d'art contemporani d'arreu del món.

En col·laboració amb EMERGENT-LLEIDA Festival Internacional de Fotografia i Arts

Dimarts, 27 d'octubre

Francisco Javier Panera

ROCK MY RELIGION. Cruïlla de camins entre el rock i les arts visuals. 1956-2009

Prenent com a punt de partida la coincidència entre els orígens del rock –pels volts del 1956– i els nous comportaments artístics que van del pop art a la performance, aquesta ponència intentarà traçar una genealogia de les relacions entre les arts visuals i el rock-and-roll des de la dècada dels cinquanta fins al present, tot posant especial èmfasi en aquells moments en els quals ambdues disciplines es van moure en el territori de la utopia i la incorrecció política i van jugar un paper significatiu a nivell polític i sociocultural. Els dos punts de referència a l'hora d'articular la conferència són el famós videoassaig (1982-1984) de Dan Graham, amb el qual donem títol a la ponència, i el llibre de l'escriptor nord-americà Greil Marcus: *Rastros de carmín. Una historia secreta del siglo xx* (1989).

CV

Francisco Javier Panera director de la programació del Domus Artium 2002 de Salamanca (DA2), és també professor de la Universidad de Salamanca, on ha dirigit col·leccions de llibres de fotografia –"Campo de Agramante", Ediciones Universidad de Salamanca– i ha estat director del Servei d'Activitats Culturals del Centro de Fotografía de la mateixa universitat. Ha publicat i editat desenes de llibres i textos sobre art contemporani i estètica i ha comissariat i editat més de cent monografies d'artistes com Sam Taylor Wood o Chris Cunningham, entre d'altres. També ha editat

diversos projectes col·lectius com *Barrocos y neobarrocos. El infierno de lo bello* (2005), *Rock My Religion. Cruce de caminos entre el rock y las artes visuales* (2008), entre d'altres. La seva publicació més recent és *Música para tus ojos: artes visuales y estética del videoclip. Una historia del intercambios* (Lleó, 2009)

Dimecres, 28 d'octubre

Carmen Pardo

John Cage o la permeabilitat de l'art contemporani

John Cage explicava que la música contemporània és tot allò que s'escolta en el moment en què ens trobem. Aquesta definició suposa una continuïtat entre l'art i la vida i, a la vegada, una continuïtat entre les arts. Partint d'un temps buit –ple de mesures flexibles–, John Cage i Merce Cunningham ens mostren que música i dansa es poden trobar mantenint-se a la vegada lliures. Introduint la flexibilitat en les paraules, els textos de James Joyce o de Henri David Thoreau esdevenen música en la veu de John Cage. Aquesta fluïdesa suposa la permeabilitat de les arts i la vida, la possibilitat de passar-hi a través. Passant a través de la pintura de Robert Rauschenberg sorgeix *4'33"*; i passant a través del pensament de Buckminster Fuller o Marshall McLuhan prenen força les propostes d'una tecnologia alliberadora i d'una altra organització del món.

CV

Carmen Pardo és doctora en Filosofia per la Universitat de Barcelona i investigadora a la unitat Ircam-CNRS de París (1996-1998). Editora i traductora de John Cage, ha publicat *Escritos al oído* (1999) i és autora de *La escucha oblicua: una invitación a John Cage* (2001), *Robert Wilson* (en col·laboració amb Miguel Morey, 2003) i *Las TIC: una reflexión filosófica* (2009). La seva tasca com a musicòloga i organitzadora l'ha portat a fer congressos internacionals com ara *Músiques, arts i tecnologies: per una aproximació crítica* (Barcelona/Montpeller, 2000), l'espectacle art-mèdia *Bosc sonor: homenatge a John Cage* (Barcelona, 2003), el cicle *John Cage* i també el dedicat a *Esto llamado... minimalismo musical... y otros* (Múscadhoy/La Casa Encendida, Madrid, 2006 i 2008) o *Night of the Electroacoustic Music* (Ars Musica, Brussel·les, en col·laboració amb l'Orquestra del Caos, 2008).

Dijous, 29 d'octubre

Gerard Vilar

L'estetització de la violència en l'art contemporani

De manera semblant com ha passat en els mitjans de comunicació o en el cinema, l'art s'ha omplert d'imatges violentes. L'objectiu dels artistes, tanmateix, no és habitualment el de mostrar els horrors que de fet ocorren lluny o a prop de casa nostra, ni el de satisfer les nostres pulsions més baixes, sinó més aviat el de criticar, denunciar i induir a la reflexió sobre les causes, les formes i les possibilitats d'eradicar la violència contemporània. Tanmateix, el sistema institucional i la societat de l'espectacle en què es mouen inevitablement els artistes, les obres i el públic fan que habitualment les obres d'art d'aquesta mena quedin neutralitzades, repotenciades i estetitzades. La pregunta és si hi ha alguna manera de defugir aquest destí.

CV

Gerard Vilar és Doctor en Filosofia per la Universitat Autònoma de Barcelona. La seva carrera acadèmica es va iniciar a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, per convertir-se posteriorment en professor d'estètica i teoria de les arts a la Universitat Autònoma de Barcelona, d'on és catedràtic des de 2002. És director de la revista de Filosofia *Enrahonar*, des de 1995; de la revista d'estètica *Disturbis*, des de 2007, i coordinador del màster d'Estètica i Teoria de l'Art Contemporani "Pensar l'Art d'Avui" (UAB-Fundació Joan Miró-Museu Picasso).